

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 53 PŽ-2589/2021-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Mirte Matić, predsjednice vijeća, Ružice Omazić, sutkinje izvijestiteljice i Božene Zajec, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ISOLA D'ORO d.o.o. u stečaju, Zagreb, Gračanski Mihaljevac 7/D, OIB 08856712595, kojeg zastupaju punomoćnice Dijana Brezak i Zrinka Grabas, odvjetnice u Zagrebu, protiv 1. tuženice SNJEŽANE HRŽIĆ iz Malinske, Oštrobradići 25, OIB 59819136943, koju zastupa punomoćnik Branislav Musulin, odvjetnik u Rijeci i 2. tuženika NIKOLE HRŽIĆA iz Malinske, Oštrobradići 25, OIB 27650081791, kojeg zastupa punomoćnik Đorđe Perković, odvjetnik u Rijeci, radi isplate iznosa od 2.732.253,07 kn, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1296/20 od 16. travnja 2021., u sjednici vijeća održanoj 10. lipnja 2021.

presudio je

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1296/20 od 16. travnja 2021. u točki I. izreke u dijelu u kojem je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja da mu prvotuzenica Snježana Hrzić iz Malinske solidarno plati iznos od 2.732.253,07 kn s pripadajućim kamatama i u točki II. izreke.

rješio je

I. Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1296/20 od 16. travnja 2021. u točki I. izreke u dijelu u kojem je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja da mu drugotuzenik Nikola Hrzić solidarno plati iznos od 2.732.253,07 kn s pripadajućim kamatama i u točki III. izreke i predmet se u tom dijelu vraća prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

II. O troškovima žalbenog postupka prvostupanjski će sud odlučiti u konačnoj odluci.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1296/20 od 16. travnja 2021. odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja da mu tuženici solidarno isplate iznos od 2.732.253,07 kn s pripadajućom zateznom kamatom (točka I. izreke), naloženo je tužitelju nadoknaditi prvotuženici trošak parničnog postupka u iznosu od 68.305,00 kn (točka II. izreke) te je naloženo tužitelju nadoknaditi drugotuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 68.305,00 kn (točka III. izreke).

2. Tužitelj je protiv navedene presude podnio žalbu pobijajući je u cijelosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da se pobijana presuda ne može ispitati jer nema razloga o odlučnim činjenicama te jer o odlučnim činjenicama postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava u spisu. U bitnom ističe da prvostupanjski sud uopće nije cijenio priložene dokaze tužitelja iz kojih proizlazi da je tužitelj ostvario gubitak odnosno da mu je nastala šteta u iznosu od 2.995.721,70 kn zbog drugotuženikove zlouporabe okolnosti da kao direktor i jedini član društva tužitelja ne odgovara za obveze društva te da je stoga neosnovano odbijeno izvođenje predloženih dokaza financijskog vještačenja i saslušanjem stranaka na okolnost knjiženja imovine tužitelja. Nadalje, ponavlja navode iznesene tijekom prvostupanjskog postupka kako je drugotuženik kao direktor tužitelja, Ugovorom o građenju ugovorio izvođenje građevinskih radova na teret tužitelja na nekretnini koju je, nakon što su izvedeni radovi, na temelju sudske nagodbe sklopljene u postupku utvrđenja bračne stečevine stekla njegova supruga, ovdje drugotuženica i da joj je time omogućio stjecanje protupravne imovinske koristi. Ističe da je drugotuženik pri sklapanju ugovora o građenju i prijenosu nekretnine na svoju suprugu postupao prijevarno i zlonamjerno jer je znao da takvim postupanjem nanosi štetu društvu, a da bi stekao korist za sebe i svoju suprugu. Navodi da prvostupanjski sud nije vezan pravnom osnovom navedenom u tužbi, nego je nakon utvrđenja odlučnih činjenica trebao sam prosuditi o kojem se pravnom osnovu radi. Predlaže ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje ili ju preinačiti. Zahtjeva žalbeni trošak u iznosu od 47.690,00 kn.

3. Tuženici nisu podnijeli odgovore na žalbu.

4. Žalba nije osnovana u odnosu na prvotuženicu, a osnovana je u odnosu na drugotuženika.

5. Pobijana presuda ispitana je u skladu s odredbom čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama razloga navedenih u žalbi te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja da mu tuženici solidarno isplate iznos od 2.732.253,07 kn. Tužitelj tužbeni zahtjev temelji na tvrdnji da je prije otvaranja stečaja nad tužiteljem, drugotuženik bio direktor tužitelja, da je drugotuženik jedini

član društva tužitelja, da je tužitelj zastupan po drugotuženiku, u svojstvu naručitelja, sklopio s društvom G.P. Krk d.o.o. kao izvođačem Ugovor o građenju kojim se izvoditelj obvezao izvesti radove na nekretnini poblje opisanoj u tužbi, a tužitelj se obvezao platiti mu ugovorenu cijenu za izvedene radove, da je građevinskom dozvolom za izvođenje radova izdanoj 9. rujna 2014. drugotuženiku, kao investitoru, dozvoljena gradnja na predmetnoj nekretnini te da je 10. siječnja 2018. došlo do izmjene građevinske dozvole na način da je kao investitor naznačen tužitelj, da je izvođač po Ugovoru o građenju izveo radove u vrijednosti od 2.732.253,07 kn, da je prvotuženica, nakon što su izvedeni radovi, stekla vlasništvo te nekretnine na temelju sudske nagodbe sklopljene 1. listopada 2018. između prvotuženice i drugotuženika u postupku utvrđenja bračne stečevine. Tužitelj tvrdi da je zbog navedenog ponašanja drugotuženika, koji je zloupotrijebio okolnost da kao direktor i član društva tužitelja ne odgovara za obveze društva, tužitelj ostvario gubitak zbog rasknjiženja građevinskog objekta i da mu je nastala šteta najmanje u visini vrijednosti izvedenih radova, te da je na navedeni način došlo do neosnovanog povećanja vrijednost imovine prvotuženice, odnosno da je bez odgovarajuće pravne osnove došlo do povećanja njezine imovine, a smanjenja imovine tužitelja.

7. Iz obrazloženja pobijane presude, podataka u spisu kao i navoda u žalbi, kao nesporno proizlazi:

- da je tužitelj kao naručitelj, zastupan po drugotuženiku, 1. prosinca 2017. sklopio s društvom G.P. Krk d.o.o. kao izvoditeljem Ugovor o građenju radi izgradnje ugostiteljsko - turističke građevine, Hotela NINO u Malinskoj, na nekretnini poblje opisanoj u tužbi,
- da je izvođač izveo ugovorene radove i ispostavio četiri privremene situacije tužitelju u periodu od siječnja do 31. ožujka 2018. na ukupan iznos od 2.732.253,07 kn, a te situacije je tužitelj ovjerio, ali ih nije platio,
- da je na nekretnini na kojoj su izvedeni radovi na temelju Ugovora o građenju od 1. prosinca 2017. pravo vlasništva stekla drugotuženikova supruga, ovdje prvotuženica, na temelju sudske nagodbe sklopljene 1. listopada 2018. između prvotuženice i drugotuženika u postupku utvrđenja bračne stečevine u predmetu Općinskog suda u Rijeci, Stalne službe u Krku poslovni broj P Ob-195/18,
- da je G.P. Krk d.o.o. prijavilo tražbinu za izvedene radove po Ugovoru o građenju u stečajnom postupku koji se vodi nad tužiteljem, a koja mu je u cijelosti priznata,
- da je drugotuženik jedini član društva tužitelja i da je bio direktor tužitelja do otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem 5. ožujka 2020.

8. Prvostupanjski sud je zaključio da tužbeni zahtjev nije osnovan budući da je na temelju navedenih nespornih činjenica utvrdio da se pretpostavke za stjecanje bez osnove propisane čl. 1111. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08 i 78/15; dalje: ZOO) nisu stekle niti na strani prvotuženice, a niti na strani drugotuženika, budući da je prvotuženica nekretninu na kojoj su izvedeni radovi stekla na temelju valjane pravne osnove, sudske nagodbe, koja kasnije nije otpala, a da na strani drugotuženika nije došlo do povećanja njegove imovine. Nadalje je utvrdio da na strani tužitelja nije došlo do smanjenja njegove imovine, budući da je tužitelj u stečajnom postupku koji se vodi nad njim samo priznao tražbinu G.P. Krk d.o.o., a da bi do smanjenja imovine tužitelja došlo samo u slučaju

da je za izvedene radove po Ugovoru o građenju platio izvođaču G.P. Krk d.o.o. iznos od 2.732.253,07 kn.

9. Navedeni zaključak prvostupanskog suda je pravilan u odnosu na prvotuženicu. Naime, prvotuženica je vlasništvo nekretnine, na kojoj je G.P. Krk d.o.o. izvodio radove po Ugovoru o građenju na teret tužitelja, stekla na temelju valjane pravne osnove, odluke suda i to sudske nagodbe sklopljene 1. listopada 2018. sukladno odredbama čl. 126. i 127. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj: 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10 i 143/12; dalje: ZTD), a radovi po Ugovoru o građenju su nesporno izvedeni prije njezinog stjecanja vlasništva nekretnine. Budući da pravna osnova nije kasnije otpala, nikako se nije moglo raditi o stjecanju bez osnove, u smislu odredbe čl. 1111. ZOO-a.

10. Stoga je pravilno prvostupanski sud u odnosu na prvotuženicu odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

11. Pravilna je odluka o parničnom trošku u odnosu na prvotuženicu, kako po osnovi (čl. 154. st. 1. ZPP-a) tako i po visini (čl. 155. ZPP-a), a tužitelj nije posebno navodio zašto smatra nepravilnom pobijanu presudu u tom dijelu.

12. Zbog navedenog je na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a valjalo žalbu djelomično odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijanu presudu u dijelu koji se odnosi na prvotuženicu, kako je odlučeno u izreci ove presude.

13. Međutim, u odnosu na drugotuženika, sud je zbog pogrešnog pravnog pristupa odluku donio pogrešnom primjenom materijalnog prava. Naime, iz tužbe i zapisnika s pripremnog ročišta proizlazi da tužitelj zahtjev za isplatu utuženog iznosa u odnosu na drugotuženika ne temelji na stjecanju bez osnove, iako je tužitelj pravnu osnovu tako kvalificirao.

14. U pravu je žalitelj da za ocjenu pravne prirode spora nije od značaja koju je pravnu osnovu tužitelj naveo u tužbi jer sud nije vezan za pravnu osnovu tužbenog zahtjeva koju je naveo tužitelj. Odredbom čl. 186. st. 3. ZPP-a propisano je da će sud po tužbi postupiti i kad tužitelj nije naveo pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, a kad je tužitelj pravnu osnovu naveo, sud nije vezan za nju. Dakle, sud nije vezan pravnom nego činjeničnom osnovom tužbe.

15. Tužitelj u tužbi navodi da je zbog ponašanja drugotuženika, kao jedinog člana društva tužitelja i direktora do otvaranja stečajnog postupka nad tužiteljem, tužitelju nastala šteta u visini vrijednosti izvedenih radova na nekretnini koja je prešla u vlasništvo drugotuženikove supruge, ovdje prvotuženice. Iz zapisnika s pripremnog ročišta održanog 17. ožujka 2021. proizlazi da je tužitelj očitujući se na navode iz odgovora na tužbu prvo i drugotuženika naveo „... da je drugotuženik koristio društvo tužitelja za to da bi postigao cilj koji mu je inače zabranjen, da je koristio društvo da bi oštetio vjerovnike, da je upravljao imovinom društva kao da je njegova imovina te da je u svoju korist i korist prvotuženice umanjio imovinu društva iako je znao da neće moći podmiriti te obveze“. Dakle, tužitelj se na pripremnom ročištu pozvao na

odredbu čl. 10. ZTD-a („Narodne novine“ broj: 152/11-pročišćeni tekst, 57/12, 111/12, 68/13 i 110/15) i odgovornost drugotuženika kao člana društva tužitelja za obveze društva.

16. Prema odredbi čl. 299. ZPP-a stranke su dužne već u tužbi i odgovoru na tužbu, a najkasnije na pripremnom ročištu iznijeti sve činjenice na kojima temelje svoje zahtjeve, predložiti dokaze potrebne za utvrđenje iznesenih činjenica te se izjasniti o činjeničnim navodima i dokaznim prijedlozima protivne strane,

17. Prema odredbi čl. 288.a st. 2. ZPP-a sud će postavljanjem pitanja i na drugi svrsishodan način nastojati da se tijekom pripremnog ročišta iznesu sve odlučne činjenice, da se dopune nepotpuni navodi stranaka o važnim činjenicama, da se označe ili dopune dokazna sredstva koja se odnose na navode stranaka i, uopće, da se daju sva razjašnjenja potrebna za utvrđenje činjeničnog stanja važnog za odluku. U mjeri u kojoj je to potrebno za ostvarivanje toga cilja, sud će sa strankama razmotriti i pravna pitanja spora.

Međutim, prvostupanjski sud nije postupio na navedeni način iako je tužitelj u tužbi iznio činjenice koje upućuju na odgovornost drugotuženika kao direktora te člana društva tužitelja za štetu zbog obveze društva po Ugovoru o građenju prema vjerovniku G.P. Krk d.o.o., te unatoč pozivanja tužitelja na pripremnom ročištu na njegovu odgovornost za obveze društva na temelju odredbe čl. 10. ZTD-a.

18. Prvostupanjski sud je odluku o tužbenom zahtjevu u odnosu na drugotuženika donio pozivom na pravnu osnovu stjecanje bez osnove i pritom se u obrazloženju presude niti jednom riječju nije osvrnuo na tvrdnje tužitelja kojim upire na odgovornost drugotuženika kao direktora i člana društva tužitelja u vrijeme sklapanja Ugovora o građenju i prijenosa nekretnine na prvotuženicu, za štetu u visini vrijednosti izvedenih radova.

19. Zbog navedenog nepravilnog i nezakonitog postupanja prvostupanjskog suda, pobijana presuda u odnosu na drugotuženika nema razloga o odlučnim činjenicama, je li tuženik koristio društvo tužitelja da bi postigao cilj koji mu je zabranjen, je li koristio društvo da bi oštetio vjerovnika G.P. Krk d.o.o., je li sklapanjem Ugovora o građenju u svoju osobnu korist upravljao imovinom društva kao da je to njegova imovina i time oštetio društvo u iznosu vrijednosti izvedenih radova (...). Navedeno predstavlja takve nedostatke zbog kojih se presuda u odnosu na drugotuženika ne može ispitati, pa je njenim donošenjem učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju osnovano upire žalitelj.

20. Zbog navedenog je na temelju odredbe čl. 369. st. 1. ZPP-a valjalo u odnosu na drugotuženika ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje, a kako je odlučeno u izreci ovog rješenja.

21. U ponovnom postupku prvostupanjski će sud otkloniti bitnu povredu odredaba parničnog postupka na koju mu je ukazano ovim rješenjem, provest će dokaze koje ocjeni potrebnim za utvrđenje odlučnih činjenica s obzirom na pozivanje

tužitelja na odgovornost drugotuženika kao direktora i člana društva tužitelja za štetu u visini vrijednosti izvedenih radova, te će pravilnom ocjenom izvedenih dokaza i pravilnom primjenom materijalnog prava donijeti novu na zakonu osnovanu presudu.

22. U toj odluci prvostupanjski sud će ponovo odlučiti i o ukupnim troškovima postupka u odnosu na drugotuženika (čl. 166. st. 3. ZPP-a).

Zagreb, 10. lipnja 2021.

Predsjednica vijeća
Mirta Matić

Dokument je elektronički potpisan:
MIRTA MATIĆ

Vrijeme potpisivanja:
29-06-2021
07:23:52

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=MATIĆ
G=MIRTA
CN=MIRTA MATIĆ

